

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

13 décembre 2021

PROJET DE LOI

**modifiant le Code pénal
en ce qui concerne le droit pénal sexuel**

AMENDEMENTS

Voir:

Doc 55 **2141/ (2020/2021)**:

001: Projet de loi.

002 et 003: Amendements.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

13 december 2021

WETSONTWERP

**houdende wijzigingen aan het Strafwetboek
met betrekking tot het seksueel strafrecht**

AMENDEMENTEN

Zie:

Doc 55 **2141/ (2020/2021)**:

001: Wetsontwerp.

002 en 003: Amendementen.

05910

N° 68 DE MME MATZ

Art. 63/1(nouveau)

Insérer un article 63/1, rédigé comme suit:

“Art. 63/1. Dans la même section 3, il est inséré un article 417/54/1, rédigé comme suit:

“Art. 417/54/1. L’empêchement de l’allaitement en public

Le fait d’allaiter un enfant dans un espace public ou accessible au public ne constitue en aucun cas un outrage public aux bonnes mœurs.

L’empêchement de l’allaitement consiste à empêcher, tenter d’empêcher, interdire ou tenter d’interdire l’allaitement d’un enfant dans un espace public ou accessible au public.

Cette infraction est punie d’une amende de 26 euros à 500 euros.”

JUSTIFICATION

Aucune sanction pénale n’est prévue à l’encontre de celles et ceux qui adoptent des comportements visant à empêcher, à tenter d’empêcher, à interdire ou à tenter d’interdire d’allaiter dans un espace public ou accessible au public.

Un obstacle important se dresse toujours devant les femmes qui allaitent leur enfant dans un espace public ou accessible au public: l’outrage public aux bonnes mœurs.

Étant donné le caractère extrêmement flou de cette notion, certaines personnes prétendent toujours à l’heure actuelle, malgré l’évidente évolution des mœurs dans ce domaine, que l’allaitement dans un espace public ou accessible au public serait prétendument une atteinte aux bonnes mœurs.

L’objectif du présent amendement est de préciser que l’allaitement est permis dans les lieux publics ou accessibles au public.

Des sanctions sont prévues à l’encontre de celles et ceux qui empêchent, tentent d’empêcher, interdisent ou tentent

Nr. 68 VAN MEVROUW MATZ

Art. 63/1 (nieuw)

Een artikel 63/1 invoegen, luidende:

“Art. 63/1. In dezelfde afdeling 3 wordt een artikel 417/54/1 ingevoegd, luidende:

“Art. 417/54/1. Belemmering van het geven van borstvoeding op een openbare plaats

Borstvoeding geven in een openbare of een publiek toegankelijke ruimte is geenszins een openbare schennis van de goede zeden.

Belemmering van borstvoeding geven bestaat in het beletten, trachten te beletten, verbieden of trachten te verbieden dat aan een kind de borst wordt gegeven in een openbare of een publiek toegankelijke ruimte.

Dit misdrijf wordt bestraft met een geldboete van 26 euro tot 500 euro.”

VERANTWOORDDING

Er is geen strafrechtelijke sanctie voorzien jegens diegenen die door hun gedrag vrouwen beletten, trachten te beletten, verbieden of trachten te verbieden borstvoeding te geven in een openbare of een publiek toegankelijke ruimte.

Vrouwen die hun kind in een openbare of publiek toegankelijke ruimte borstvoeding geven, worden nog steeds geconfronteerd met een grote belemmering, namelijk de openbare schennis van de goede zeden.

Omdat dit begrip uiterst vaag is, blijven sommigen thans er nog altijd bij dat borstvoeding geven in een openbare of een publiek toegankelijke ruimte zegge een aantasting van de goede zeden zou zijn, terwijl het voor de hand ligt dat de zeden zijn geëvolueerd.

Dit amendement strekt ertoe te verduidelijken dat borstvoeding geven op openbare of publiek toegankelijke plaatsen toegelaten is.

Voorts is het de bedoeling te voorzien in sancties jegens al wie vrouwen belet of probeert te beletten, verbiedt of probeert

d'interdire ce type d'allaitement. Il n'est pas normal de devoir légiférer sur une question qui va de soi, naturellement, mais force est cependant de constater qu'il est nécessaire et important de protéger les femmes qui choisissent d'allaiter dans un espace public ou accessible au public.

Le présent amendement tranche cette question en spécifiant que le fait d'allaiter dans un espace public ou accessible au public ne constitue en aucun cas un outrage public aux bonnes mœurs et que, de plus, des sanctions pénales sont applicables à l'encontre de toute personne qui empêche, tente d'empêcher, interdit ou tente d'interdire à une femme d'allaiter dans ces conditions.

Vanessa MATZ (cdH)

te verbieden borstvoeding te geven. Het is niet normaal dat wetgevend moet worden opgetreden inzake een aangelegenheid die vanzelfsprekend en natuurlijk is. Toch kan men er niet omheen dat het nodig en belangrijk is bescherming te bieden aan de vrouwen die ervoor kiezen hun kind de borst te geven in een openbare of een publiek toegankelijke ruimte.

Dit amendement beoogt die problemen weg te werken, door te verduidelijken dat borstvoeding geven in een openbare of publiek toegankelijke ruimte geenszins een openbare schennis van de goede zeden is en dat bovendien eenieder die vrouwen belet, probeert te beletten, verbiedt of probeert te verbieden om in die omstandigheden borstvoeding te geven, zich aan strafrechtelijke sancties blootstelt.

N° 69 DE MME **MATZ**

Art. 76

Remplacer l'article 433quater/1 proposé par ce qui suit:

“Art. 433 quater/1. Le proxénétisme

Est considéré comme proxénète, toute personne qui, pour satisfaire les passions d'autrui:

1) Embauche, entraîne ou détourne en vue de la prostitution une autre personne, même consentante;

2) Exploite la prostitution d'une autre personne, même consentante.

3) Tient, dirige ou, sciemment, finance ou contribue à financer une maison de prostitution;

4) Donne ou prend sciemment en location, en tout ou en partie, un immeuble ou un autre lieu aux fins de la prostitution d'autrui.

Cette infraction est punie d'un emprisonnement d'un an à cinq ans et d'une amende de cinq cents euros à vingt-cinq mille euros

La tentative de commettre cette infraction est punie d'un emprisonnement de six mois à trois ans et d'une amende de cent euros à cinq mille euros.

L'amende visée aux alinéas 2 et 3 est appliquée autant de fois qu'il y a de victimes.”

JUSTIFICATION

La définition du proxénétisme dans le projet de loi est nettement plus restreinte que celle du Code pénal actuel. Le projet de loi actuel poursuit la dépénalisation de l'infraction de proxénétisme et prive de protection juridique les femmes et les filles victimes d'exploitation sexuelle et de traite des êtres humains. Ces dispositions sont contraires au droit international des

Nr. 69 VAN MEVROUW **MATZ**

Art. 76

Het ontworpen artikel 433quater/1 vervangen als volgt:

“Art. 433quater/1. Het pooierschap

Als pooier wordt elke persoon beschouwd die, ten-einde aan andermans driften te voldoen:

1) een ander persoon, zelfs met diens toestemming, aanwerft, meeneemt of wegbrengt met het oog op het plegen van prostitutie;

2) de prostitutie exploiteert van een ander persoon, zelfs met diens toestemming;

3) een huis van prostitutie houdt, leidt of wetens financiert of daarin bijdraagt;

4) een pand of een andere plaats wetens geheel of gedeeltelijk huurt of in huur geeft, met het oog op andermans prostitutie.

Dit misdrijf wordt bestraft met een gevangenisstraf van een jaar tot vijf jaar en met een geldboete van vijf-honderd euro tot vijftientigduizend euro.

De poging tot het plegen van dit misdrijf wordt bestraft met een gevangenisstraf van zes maanden tot drie jaar en met een geldboete van honderd euro tot vijfduizend euro.

De geldboete bedoeld in het tweede en derde lid wordt zo veel keer toegepast als er slachtoffers zijn.”

VERANTWOORDING

De definitie van het begrip “pooierschap” in het wetsontwerp is veel beperkter dan die in het vigerende Strafwetboek. Het huidige wetsontwerp beoogt het misdrijf pooierschap uit het strafrecht te halen en onttrekt rechtsbescherming aan de vrouwen en meisjes die het slachtoffer zijn van seksuele uitbuiting en van mensenhandel. Deze bepalingen zijn in

droits humains et cela pourrait avoir de lourdes conséquences pour les victimes d'exploitation sexuelle.

Le proxénétisme doit être défini de la même manière qu'il est défini dans la Convention des Nations Unies du 2 décembre 1949 pour la répression de la traite des êtres humains et de l'exploitation de la prostitution d'autrui. Cette convention a été ratifiée par la Belgique.

"Ces conventions interdisent explicitement d' "embaucher en vue de la prostitution une autre personne, même consentante" et d' "exploiter la prostitution d'une autre personne, même consentante. ¹"

Ces traités internationaux ne définissent pas le proxénétisme sous condition qu'il y ait eu "incitation", "contrainte" ou "prise de mesures" et soulignent au contraire que l'infraction est punissable même si la victime est consentante; ils ne mentionnent évidemment nulle part la condition d'un caractère "anormal" du profit et soulignent au contraire l'interdiction de tout profit, quel qu'il soit.

Sur le terrain, on constate que les femmes sont, d'une manière ou d'une autre, face à une situation de non-choix: une situation de précarité, de violence, de menaces; un vécu tellement grave ou un traumatisme; un manque d'estime de soi tellement fort, qu'elles sont coincées dans ce qui leur arrive.²

Le rôle de la famille est très important: la situation financière difficile de la famille, mais aussi les menaces qu'il peut y avoir envers la famille de la victime, envers ses enfants; la honte que la victime ressent vis-à-vis de sa famille... des circonstances qui font que ce soit très difficile pour les femmes de dire qu'elles sont sous la contrainte, ou qu'elles n'ont pas donné leur consentement.

Cette notion "d'absence de consentement" présente dans le projet ne tient pas compte des mécanismes d'emprises, de dépendances ou de contrainte économique dans lesquels ces personnes se trouvent.

¹ Note déposée par l'association "Isala" du 26 octobre 2021 lors de son audition en commission de la Justice.

² *Idem*.

strijd met het internationale recht inzake mensenrechten, en zulks zou voor de slachtoffers van seksuele uitbuiting ernstige gevolgen kunnen hebben.

Pooierschap moet op dezelfde manier worden gedefinieerd als in het Verdrag van de Verenigde Naties van 2 december 1949 tot bestrijding van de mensenhandel en van de exploitatie van de prostitutie van anderen. Dat verdrag is door België geratificeerd.

Die verdragen verbieden uitdrukkelijk een ander persoon, zelfs met diens toestemming, aan te werven met het oog op het plegen van prostitutie, alsook de prostitutie van een ander persoon, zelfs met diens toestemming, te exploiteren¹.

Bij de omschrijving van "pooierschap" wordt in die internationale verdragen niet aangegeven dat in dat verband sprake moet zijn van "aanzetten tot", "dwang uitoefenen" of "maatregelen nemen", integendeel: ze beklemtonen dat dit misdrijf strafbaar is, zelfs indien het slachtoffer erin toestemt; uiteraard wordt nergens de voorwaarde van een "abnormaal voordeel" vermeld, maar wordt integendeel benadrukt dat eender welk voordeel verboden is.

In het veld wordt vastgesteld dat de betrokken vrouwen zich op de een of andere manier in een situatie bevinden waarin zij geen keuze hebben: een precaire of gewelddadige situatie, bedreigingen, een dusdanig ernstige ervaring of een trauma, dan wel een dermate laag zelfbeeld dat zij geen kant op kunnen².

De rol van de familie is zeer belangrijk. Daarbij gaat het niet alleen om de benarde financiële situatie van de familie, maar ook om de bedreigingen die mogelijkwerijs ten aanzien van de familie van het slachtoffer of van haar kinderen worden geuit, om de schaamte die het slachtoffer ten aanzien van haar familie voelt enzovoort. Dergelijke omstandigheden maken het voor de vrouwen zeer moeilijk om te zeggen dat zij onder dwang staan of dat zij geen toestemming hebben verleend.

Dat in het wetsontwerp vervatte begrip "gebrek aan toestemming" houdt geen rekening met de mechanismen waarbij de betrokkenen in de greep worden gehouden, in een afhankelijke positie verkeren dan wel om economische redenen worden gedwongen.

¹ Zie de nota die de vereniging "Isala" op 26 oktober 2021 heeft ingediend tijdens de met haar in de commissie voor Justitie gehouden hoorzitting.

² *Ibidem*.

Cet amendement reprend dès lors les termes des articles 1 et 2 de la Convention de 1949 et permettrait ainsi à la Belgique de respecter les conventions internationales.

Vanessa MATZ (cdH)

Dit amendement beoogt dan ook de in de artikelen 1 en 2 van het Verdrag van 1949 vervatte bewoordingen over te nemen en zou België aldus in staat stellen de internationale verdragen na te leven.

N° 70 DE MME **MATZ**

Art. 79

Supprimer cet article.

JUSTIFICATION

L'avantage tiré de la prostitution d'autrui est toujours anormal

La notion de “profit anormal” a été introduite dans le Code pénal en 1995 par rapport au proxénétisme immobilier. Ce proxénétisme immobilier fait référence aux vitrines, aux chambres d'hôtel, aux locaux mis à disposition pour la prostitution d'une personne, aux grandes infrastructures comme les Eros Center...

Cette introduction de la notion de “profit anormal” n'a pas permis de combattre le proxénétisme. Tous les endroits où il y a de la prostitution immobilière sont connus et le Code pénal n'est pas appliqué.

En appliquant la notion d'“avantage anormal” à l'ensemble de l'infraction de proxénétisme, la disposition renforcera l'impunité des exploiters et proxénètes; il sera impossible de pénaliser un proxénète qui abuse et exploite des femmes prostituées ou des victimes de traite sans prouver que celui-ci recherche un avantage anormal dont la preuve sera particulièrement difficile à apporter.

Au lieu de protéger les victimes du système prostitutionnel, le projet de loi leur retire les moyens juridiques existants qui peuvent les protéger et permettre de les reconnaître.

Le présent amendement supprime donc l'article purement et simplement.

Vanessa MATZ (cdH)

Nr. 70 VAN MEVROUW **MATZ**

Art. 79

Dit artikel weglaten.

VERANTWOORDING

Voordeel halen uit de prostitutie van anderen is altijd abnormaal.

Het begrip “abnormaal voordeel” werd in 1995 in het Strafwetboek ingevoerd om vastgoedsouteneurschap tegen te gaan. Onder die noemer vallen de raamprostitutie, de (hotel) kamers, de ruimten die ter beschikking worden gesteld voor de prostitutie van een persoon, de grotere voorzieningen daartoe zoals het Eros Center enzovoort.

In dat opzet is men echter niet geslaagd. Hoewel bekend is op welke plaatsen aan vastgoedsouteneurschap wordt gedaan, wordt het Strafwetboek er niet toegepast.

Door het begrip “abnormaal voordeel” te verruimen tot alle soorten misdrijven inzake pooierschap, zou de bepaling de straffeloosheid van de exploitanten en van de pooiers aanscherpen: een pooier die prostituees of slachtoffers van mensenhandel misbruikt en uitbuit, zou dientengevolge niet kunnen worden bestraft tenzij kan worden bewezen dat hij een abnormaal voordeel nastreeft – en dat bewijs zal erg moeilijk te leveren zijn.

Veeleer dan de slachtoffers van het prostitutiesysteem te beschermen, zou het wetsontwerp hun de bestaande wettelijke beschermings- en erkenningsmiddelen ontnemen.

Derhalve beoogt dit amendement dit artikel gewoon weg te laten.